

Kutató Gyerekek Tudományos Konferenciája

**Így neveld a kutyádat!
avagy
Beszállni tilos!**

Felkészítő: Kovács Gáborné

Készítette: Hász Anna 3.a.

**Kaposvári Csokonai Vitéz Mihály
Általános Iskola, Gimnázium és
Szakgimnázium**

2025.

Tartalomjegyzék

I.	Bevezetés	3.o.
II.	Témaválasztás indoklása	3.o.
III.	Munkám felépítése	3.o.
IV.	Német juhászkutya tenyésztéséről	4.o.
V.	Interjú készítése egy neves kutyaszakértővel	4.o.
VI.	A tréning	6.o.
	1. A tréning folyamata	7.o.
VII.	Összegzés	11.o.
VIII.	További terveim	11.o.
IX.	Hivatkozási jegyzék	12.o.
X.	Felhasznált irodalom	13.o.

I. Bevezetés

Nagyon szeretem az állatokat. Van egy kutyám, Pamacs, akivel nagyon szeretek játszani.

Fajtája : német juhászkutya, neme kan. Szőrzete hosszúsőrű. A kutyánk hat éves, megnéztem, hogy emberi években mennyi is lenne. Pamacs 49 éves.¹

Amikor hazaérünk a munkából, iskolából annyira örül nekünk, hogy rohan elénk és amint kinyílik az autó ajtaja, már be is ugrik az ölünkbe! Nagyon értelmes, okos állat. Arra szeretném megtanítani, hogy az autót meglátva, menjen be a házába és csak akkor jöjjön ki, amikor leáll a motor és kiszálltunk az autóból.

Azt már megtanította neki édesapám, hogy bemenjen a házába, de a motor leállításakor már a kocs mellett van. Többször megütöttük véletlenül, mikor nyitottuk ki az ajtót. Ha mégis elindítjuk újra az autót veszélyben lehet.

II. Témaválasztás indoklása

Azért választottam ezt a témát, mert szeretném, ha kutyánk biztonságban lenne minden pillanatban.

III. Munkám felépítése

1. Információt gyűjtök a német juhászkutyáról, nevééről, tenyésztéséről.
2. Interjú készítése egy neves kutyakiképzővel.
3. A kutyakiképző tanácsait követve 3 hónapon át tréningezem a kutyámat, hogy tanulja meg a kívánt viselkedést.

¹ <https://okosgazdi.hu/magazin/a-kutya-eletkoranak-kiszamitasa> Letöltés ideje 2025.01.16.

IV. Német juhászkutya tenyésztéséről

A német juhászokról szóló könyvekből megtudtam, hogy a juhászkutya tenyésztése régi időkre nyúlik vissza, de a ma ismert németjuhászok tenyésztése csak a 19. század végén kezdődött. 1871-re tehető a sokoldalú munkakutyaként való tenyésztés.

A német Max von Stephanitz agyából pattant ki a német nemzeti kutya faj kitenyésztésének ötlete. Ennek volt a megszálottja. Először papírra vetette, majd megtervezte, végül megkereste hozzá a kiváló őseket. A korabeli pásztor- és juhászkutyákat tanulmányozta Európában, Ázsiában a tökéletes tulajdonságokat keresve.

„A német juhászkutyát Stephanitz a 'legek' kutyájának álmodta meg. Legfontosabb tulajdonságként a terv a kiegyensúlyozott idegrendszer, tettekkészség, nagy vitalitás, ugyanakkor kezelhető, sokoldalú, szófogadó magatartás. A 'legek' kutyájának bátornak, óriási zsákmányszerző ösztönrel megáldottnak és kellően erőteljesnek kell lennie. Nem lehet persze nagy és nehéz, mert az az ügyesség rovására menne. A nagy mozgékonyaság, ügyesség, a fáradhatatlan mozgás tehát nem csupán pszichés, karakter béli tulajdonságokat feltételez. A leendő univerzális nemzeti kutya fajtának olyan testi adottságokkal is rendelkeznie kell, amelyek tökéletes anatómiai felépítést igényelnek.”²

Kiderült a könyveimből, hogy ez a fajt az egyik legokosabb és leggyorsabban tanítható. Macskabarát és gyerekbarát.

V. Interjú készítése egy neves kutyakiképzővel

Az interjút online végeztük el, mert a kutyakiképző nagyon elfoglalt volt, és nem tudtunk olyan időpontot találni, ami neki és nekem is megfelelt volna.

1. Meg tudom én tanítani neki, amit szeretnék?

Nem könnyű feladat, mert nagyon összetett dolog. Gyakorlott szakember nélkül sem lehetetlen, de sok gyakorlás és türelem szükséges hozzá.

² Kisbán Kázmér: Német juhászkutya 16.o.

2. Hogyan és mivel jutalmazzam?

Jutalomfalattal vagy szeretet-kommunikációval.

3. Milyen módszerrel tanítsam?

Operáns tanulás: A kutya a viselkedésével vezérli a környezetét, megtanulja, hogy „Ha megcsinálom a feladatot, akkor megkapom a labdát, jutalomfalatot, stb.”

Egészséges, magas hústartalmú jutalomfalatot használjunk. Léteznek kifejezetten tréning jutalomfalatok, amik puhák, hogy ne vonja el a figyelmét a rágás (pl. jó minőségű sonk-kocka).

Szeretet-motivációval tanulás: Roland szeretettel dicsér, jutalmaz. Bizalomra építi a tanulást. Erre dolgozott ki metodikát, amit nagy sikerrel alkalmaz. Simogatást, dicsérő szót épít be a kutya megfelelni vágyásába, azaz a szeretetért hajtja végre az utasítást.

Nagyobb kontrollt lehet elérni, nagyobb bizalmat lehet kiépíteni.

Bővebben a módszerről a skydog.hu-n olvashatunk³!

4. Mikor jutalmazzuk?

Amikor a kívánt viselkedést produkálja a kutya, megdicsérjük érte. Használhatunk klikkert, ami megerősíti a jutalmazás pillanatát. Jobban megjegyzi, hogy mi volt a végrehajtott feladat.

5. Mennyi jutalmat adhatunk?

Egy tréningen nagy kutyáknak kb. 50 dkg (fél kg), de akkor aznap ennyivel kevesebb ételt adjunk neki!

³ <https://skydog.hu/> Letöltés ideje: 2024. november 20.

6. Mennyi idő alatt taníthatom meg?

Kiképzőnek az alap feladathoz kb. 30-35 órára van szüksége, a zavaró tényezőkhöz szoktatáshoz kb. még 15-20 órára.

Utána a gazdit tanítja meg 20-25 óra alatt, hogy a tanított kutyával hogyan kell bánni.

Ha a gazdi tanítja, akkor kb. 1,5-2-szer ennyi időre van szükség.

7. Mik a lépések?

Először a „Feküdj!” pozíciót kell megtanítani, mert ez egy behódoló pozíció, majd a „Maradj ott!”-ot. Semleges területre van szükség, ahol kevés a zavaró, figyelem elterelő tényező.

Kezdetben a labdát, jutalomfalatot fogja figyelni, utána lépésenként kell rászoktatni, hogy a kezdet figyelje, újabb lépésként a gazdira fog figyelni (szemébe néz, fókuszál).

Ha szépen figyel, akkor lehet egyre összetettebb feladatokat tanítani.

VI. A tréning

A tréning kezdete előtt az a célt tűztem ki magamnak, hogy Pamacsot megtanítom 3 hónap alatt, arra, hogy mikor meglátja az autót, menjen be a házába és csak akkor jöjjön ki, amikor leáll a motor és kiszállunk a gépkocsiból. Pamacs esetében már kialakult egy ösztön, egy rossz szokás, hogy beugrik az autóba. Erről le kell nevelni. Finom hátra-tolással meg kell tanítani, hogy ezt ne tegye. „Hátra!” vezényszó tanítása (térdel), összekötve az „Ül!” vezényszóval és a „Maradj!” vezényszóval.

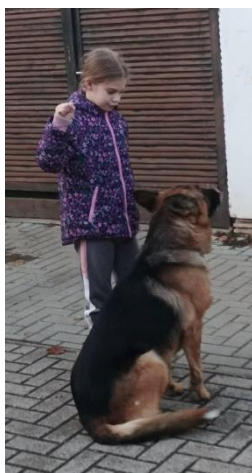
VI.1. A tréning folyamata

A tanítás dokumentálásakor készített fényképeket nem jelöltem képaláírással, mert a tanított feladatok mellé társítottam, így könnyen beazonosíthatóak.

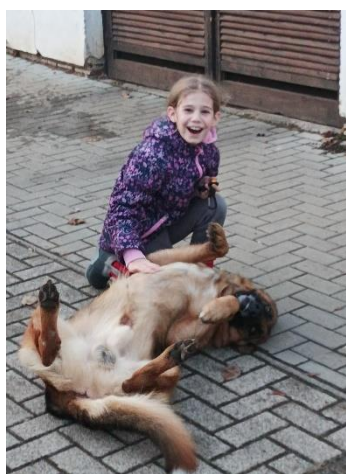
December:

1 – 2. hét:

Gyakoroltam vele az „Ül!” és a „Fekszik!” vezényszavakat klikker használatával.

Dicséretet, simogatást alkalmaztam jutalmazásra.

3. hét:

Finoman hátratulással megtanítottam Pamacsot, hogy ne ugorjon be az autóba. 3 alkalomra volt szükség. Most már az autó mellett ugrándozva várja meg, hogy kiszálljon mindenki. Dicséretet, simogatást alkalmaztam jutalmazásra.

4. hét:

Minden hazaérkezéskor gyakoroljuk, hogy üljön le az autó mellett egészen addig, amíg kiszállunk.

Január:

5. hét:

Már szépen ülve vár Pamacs az autó mellett, amíg kiszállunk. Azonban, mintha elfelejtette volna, hogy nem szabad kijönnie a házból, amíg leáll az autó motorja. ☹️
Úgy tűnik, előlről kell gyakorolnom vele a két dolgot összekötve...

6. hét:

Folyamatosan gyakoroltuk, hogy maradjon a házában addig, amíg meg nem áll az autó. Amikor kinyílik a kapu, akkor bemegy a házába, de sokszor kioson. Ha rászólunk, visszamegy és vár. Egyszóval huncutkodik.

7. hét:

Ezen a héten csak ezt gyakoroljuk tovább!

8. hét:

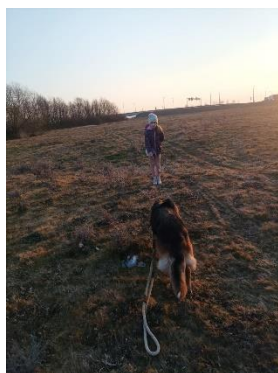
Miután már kerítésen belül jól megy Pamacsnak a folyamat, úgy döntöttünk, kimegyünk egy külső helyszínre, ahol zavaró dolgok is lehetnek. Például szagok, hangok, más kutya, emberek stb.

Elég jól sikerült már az első alkalommal is, bár néha-néha nem figyelt ránk. Ilyenkor kicsit engedték szaglászni, pihenni.

Február:

9. - 10. hét:

Tovább gyakorlunk külső helyszíneken: kutyaparkban, erdőben. Legtöbbször nagyon ügyesen viselkedik Pamacs, megszokta, hogy én is adok neki utasításokat és hallgat már rám. Jól működik a szeretet-kommunikáció, a dicséretért hajtja végre a feladatokat. Általában még a kezünket figyeli, nem néz a szemünkbe, nem olyan fókuszált.

VII. Összegzés

Munkámat 3 részből állítottam össze. Az első részben a német juhászkutya tenyésztéséről kerestem információkat. A második részében interjút készítettem egy ismert kutyakiképzővel, aki nagyon sok jó tanácsot adott Pamacs kutyám trenírozásához. Hipotézist állítottam a kiképzés eredményességével kapcsolatban. A tréningről heti rendszerességgel feljegyzéseket és fényképeket készítettem szüleim segítségével. A feltevésem részben igazolódott. Eredmények és nehézségek is adódtak tréning ideje alatt.

Eredmények:

Sikerült elérnünk ennyi idő alatt, hogy nem száll be a kutyusunk a kocsiba és nem ugrál ránk. Megvárja, amíg leáll az autó motorja és azután jön a kocsi mellé. Így nagyobb biztonságban van, ami a célom volt! Nem várt eredmény, hogy a nagymamám kocsiját meglátva is bemegy a helyére 😊.

Megtanulta Pamacs is és mi is a szeretet-kommunikációs nevelést és új kézmozdulatokat is megtanult.

Siker, hogy az én utasításaimat is végrehajtja még külső helyszínen is!

Nehézségek:

Pamacs már felnőtt kutya és nem sikerült teljesen megtanítani, amit szerettem volna, mert a kialakult szokásait nehezen hagyja abba.

Külső terepen túl sok volt az új szag és nehezen ment a gyakorlás. Az új szagok miatt sokszor nehéz volt tartanom a pórázon, mert hozzám képest túl erős.

Következtetés:

Az interjúból kiderült, hogy egy tapasztalt kiképzőnek is szüksége lett volna ehhez a tanításhoz 2-3 hónapra, nekem 4-5 hónapot kellett volna terveznem. A terveimhez képest nem tudtam minden nap gyakorolni Pamaccsal, hanem leginkább csak hétvégén. Iskola után csak kis időt tudtunk a tréninggel foglalkozni.

De nem adom fel, tovább fogok gyakorolni vele!

VIII. További terveim

A mostani eredményekkel már biztonságosan tudjuk Pamacsot megismertetni az unokatestvéreim 3 hónapos kiskutyájával, mert biztonságosan tudom akár én is fegyelmezni!

Örülök, hogy most már több kirándulásra is elkísérhet bennünket, mert ismeretlen helyen, új szagok, más kutyák jelenlétében is figyel rám!

Szeretném megtanítani a hempergésre, mert az nagyon tetszik és arra, hogy amikor visszahozza a labdát mindig adja a kezembe, mert most még többször elvonul vele játszani 😊.

A nyári szünetben sokat fogok vele foglalkozni!

A következő munkám elkészítésénél nagyobb szerepet szeretnék vállalni a szerkesztésben. Még csak 3. osztályos vagyok, informatikai tudásom még nem megfelelő ennek a feladatnak a megoldásához. Így idén ezt a munkát nagyrészt szüleim és felkészítőm segítségével oldottuk meg.

IX. Hivatkozási jegyzék

¹ <https://okosgazdi.hu/magazin/a-kutya-eletkoranak-kiszamitasa> Letöltés ideje 2025.01.16.

² Kisbán Kázmér: Német juhászkutya 16.o.

³ <https://skydog.hu/> Letöltés ideje: 2024. november 20.

X. Felhasznált irodalom

Kisbán Kázmér: Német juhászkutya

Elektra Kiadóház, Szeged 1999. 127p

Szinák János – Veress István: Kutyakalauz

Gondolat Tankönyvkiadó, Budapest 1987. 156-158.o.

¹<https://skydog.hu/> Letöltés ideje: 2024. november 20.

<https://www.zooplus.hu/magazin/kutya-magazin/kutyafajtak/nemetjuhasz> letöltés ideje: 2025.01.13.